Законодавство ЄС стосовно добробуту курей-несучок та курчат-бройлерів

Кури-несучки

Законодавство ЄС стосовно курей-несучок представлене у Директиві Ради 1999/74/ЕС щодо мінімальних стандартів захисту курей-несучок.

Заборона батарейних кліток

Директива забороняє використання батарейних кліток.

Збагачені клітки

Директива дозволяє використання збагачених кліток.

Площа поверхні та висота збагачених кліток

Згідно Директиви, у збагачених клітках повинно бути принаймні 600 см^2 корисної площі підлоги клітки на кожну курку, висота над корисною площею має бути принаймні 45 см, а над іншою частиною площі на курку, що становить 150 см^2, висота має бути 20 см. Всього на курку виділяється 750 см^2 загальної площі.

Кількість курей що можуть утримуватися у збагачених клітках

Директива не обумовлює кількість курей що можуть утримуватися у збагаченій клітці. Виробники пропонують клітки для різних груп, наприклад групи від 20 до 72 курей.

Збагачені клітки

Гніздо у збагаченій клітці

Директива вказує що гніздо має бути забезпечене. Директива визначає гніздо як «окреме місце для кладки яєць».

«Гніздо» це придатне місце де кури можуть спокійно знести яйця, без перешкоджання з боку інших курей. Гніздо зазвичай, відокремлене шторками. Вони призначені для захисту курей що несуться, від інших особин.

Директива визначає що підлога гнізда не повинна містити дротових сіток, які можуть стикатись з птахами, та має зберігатись у чистоті.

Сідала у збагачених клітках
Директива вказує що сідала мають забезпечувати місце не менше 15 см для однієї курки.

Директива не деталізує вимоги щодо сідал (крім твердження «без гострих країв»). Хоча добра практика показує що:

- сідала повинні бути зручними для відпочинку курей.
- сідала повинні бути на певній висоті даючи можливість обхопити жердину кігтями, та щоби інші кури могли проходити під ними.
- має бути просвіт над сідалом принаймні 20 см.

Підстилка у збагачених клітках
Директива визначає що у клітках має бути підстилка для надання можливості курам клювати та шкребтися. Виробники стикнулися із складністю обладнання систем підстилкою як того вимагає Директива. Тому як матеріал для підстилки, в основному використовують кормові відходи, системи також обладнуються матами для дряпання. Часто мати роблять із штучного дерну.

Пристосування для сточування кігтів
Директива вимагає наявність пристосування для сточування кігтів.

Інспектування
Директива передбачає що усі кури повинні бути оглянуті хоча б раз на день. Вона встановлює що для полегшення огляду, посадки та вилучення курей, в наявності повинен бути:

- прохід завширшки мінімум 90 см між рядами з клітками і;
- повинен залишатись проміжок між підлогою будівлі та днищем ряду з клітками не менше 35 см;

Компанії-виробники збагачених кліток

- Big Dutchman https://www.bigdutchman.com/en/egg-production/products/egg-production/enriched-colony-systems.html
  Вебсайт англійською, німецькою, іспанською та французькою мовами.

- Tecno http://www.poultryequipment.com/en-us/products/layers/plus
  https://www.youtube.com/watch?v=QJlLkonRWZY

- Valli http://www.valli-italy.com/products/equipment-for-enriched-colonies/

Відмова від збагачених кліток
Хоча використання збагачених кліток допускається директивою ЄС, роздрібні торговці та інші харчові підприємства все частіше відмовляються використовувати або продавати яйця з такої системи. Всі 25 найбільших продуктових ритейлерів США в даний час схиляються до «cage-free» і збираються перейти протягом десяти років або менше. «Cage-free» означає, що вони не будуть використовувати яйця з систем де використовуються кліткові батареї або яйця від курей, що утримуються в збагачених клітках. Всі великі мережі супермаркетів

Великобританії тепер або почали використовувати «cage-free», або зобов'язалися так зробити. Багато провідних рітейлерів ЄС є «cage-free».

McDonald's і Burger King є «cage-free» в ЄС. До 2020 року Starbucks також збирається стати «cage-free». Unilever став «cage-free» і у 2015 році 45% від загальної кількості постачання яєць були «cage-free». Sodexo одна із найбільших у світі, компаній сервісу пов'язаного із харчуванням, анонсувала що до 2025 року перейде на використання «cage-free» сировини (шкаралупи та рідкої частини) по усьому світу.

Німеччина заборонила використання збагачених кліток починаючи із 2025 року з декількома винятками що дозволяють їх використання до 2028 року.

Утримання у пташниках та вільно-вигульна системи
Альтернативними до збагачених кліток та дозволеними законодавством ЄС, є системи утримання у курниках та вільно-вигульна.

Кури утримуються у приміщенні але не у клітках, на одному рівні (напільне), або багаторівневе (багатоярусне). Багатоярусне може надавати більше можливостей для птиці рухатися та досліджувати. Така система надає більшу площу сідал, можливостей відпочинку та захист від інших птахів, також кури краще відпочивають уночі.

Норми площі в курниках
Директива вказує що щільність утримання має бути не більше 9 курей на 1 $м^2$ корисної площі. Підняті платформи завширшки як мінімум 30 см доповнюють корисну площу за умови, що нахил підлоги не перевищує 14% та внутрішня висота не менше 45 см.

Не повинно бути більше 4 ярусів. Висота між ярусами має бути не менше 45 см.

Гнізда у курниках
Директива вказує що на кожних 7 курей має бути принаймні одне гніздо.
У разі застосування гнізд для групи, площа гнізда повинна бути не менше 1 $м^2$ для максимум 120 курей. Гнізда повинні бути спокійною, відокремленою частиною пташника для кладки яєць. На відміну від дротяної сітки, кури віддають перевагу гнізду з підстилкою. Тому часто використовуються такі матеріали, як Astroturf або гумове покриття.

Кури у пташнику

Підстилка у курниках
Відповідно до Директиви ЄС, повинно бути забезпечено принаймні 250 $см^2$ площі з підстилкою на 1 курку. Підстилка повинна займати щонайменше, одну третину поверхні.

Підстилка повинна підтримуватися в хорошому стані; повинна бути сухою і легко розсипатися.

Сідала у пташниках
Директива передбачає що пташники повинні бути обладнаними відповідними сідалами, без гострих країв та із забезпеченням місця не менше 15 см для однієї курки. Сідала не повинні встановлюватись над підстилкою, при цьому горизонтальна відстань між сідалами повинна бути не менше 30 см, а горизонтальна відстань між сідалом та стінкою повинна бути не менше 20 см;

Вирощування молодняка призначеного для утриманні у курниках
Молодняк курей-несучок, які планується у майбутньому утримувати в курниках або вольєрних системах, повинні також вирощуватися в подібних системах. Це дозволить їм при переводі, швидше пристосуватися до середовища утримання.

Молодняк у курнику

Виробники обладнання для пташників

Big Dutchman https://www.bigdutchman.com/en/egg-production/products/egg-production/aviary-systems.html

Jensen Poultry Equipment http://www.jpe.org/en/products/aviary-systems-layers/

http://www.jpe.org/en/products/aviary-systems-layers/comfort-2-aviary-system/

Tecno http://www.poultryequipment.com/en-us/products/aviaries/layer-aviary

Vencomatic http://www.vencomaticgroup.com/en/products/layers/housing-solutions

Бройлерні курчата

Законодавство ЄС щодо добробуту бройлерів викладене в Директиві Ради 2007/43/ЕС, яка встановлює мінімальні правила захисту курей яких вирощують для виробництва м'яса.

Основні положення Директиви

Максимальна щільність утримання
Директива встановлює максимальну щільність утримання на рівні 33 кг/м^2 але дозволяє країнам-членам максимально її підвищувати до 39 кг/м^2, якщо ряд вимог добробуту є забезпечені. Вони викладені в Додатку II до Директиви і включають в себе вимоги не перевищувати встановлених максимальних рівнів температури, вологості, аміаку і вуглекислого газу.

Країни-члени можуть дозволити утримувати бройлерів максимально 42 кг/м^2, якщо деякі додаткові критерії будуть виконані. Вони викладені в Додатку V до Директиви і включають досягнення стабільно низьких показників смертності.

Додаток I до Директиви
Усі птахофабрики по вирощуванню бройлерів повинні виконувати вимоги Додатку I.

Вода: Поїлки розміщуються та обслуговуються таким чином, щоб мінімізувати протікання**.** Це є важливим так як протікання може зіпсувати підстилку.

Підстилка: Директива вказує що всі кури повинні мати постійний доступ до підстилки з сухою та розсипчастою поверхнею.

Підстилка має важливе значення для комфорту, щоб запобігти пошкодженням ніг і дозволити курам виявляти нормальну поведінку. Є важливою якість підстилки, вона повинна бути сухою, розсипчастою та не запиленою, твердою чи вологою. Низька якість підстилки може привести до дерматиту подушечок лап, опіків скакального суглобу та грудей. Погана якість підстилки може бути результатом цілого ряду факторів, включаючи розлиту воду, невідповідний склад кормів, кишкові інфекції, погану вентиляцію і переповнення.

Дерматит подушечок лап

Вентиляція та опалення: Вентиляція повинна бути достатньою для уникнення перегріву та, за необхідності, в поєднанні з опалювальними системами, для видалення надлишкової вологості.

Рівень шуму: Рівень шуму має бути мінімізованим. Вентилятори, кормове обладнання або інше обладнання виготовляється, розміщується, функціонує та утримується таким чином, що воно створює мінімально можливий рівень шуму.

Освітлення: Всі споруди повинні мати освітлення з інтенсивністю у мінімум 20 люкс протягом періоду освітлення, виміряну на рівні очей птиці, та освітлювати не менше 80% використовуваної площадки. Протягом семи днів з часу розміщення курей у споруді та за три дні до очікуваного часу забою, освітлення відповідає 24-годинному ритму та включає періоди темряви, що тривають в сукупності не менше 6 годин, з як мінімум одним безперервним періодом темряви протягом не менше чотирьох годин. Тимчасове зменшення рівня освітлення може дозволятися за необхідності за рекомендацією лікаря вет. медицини.

Перевірка: Усі кури мають бути перевіреними не менше 2 рази в день.

Хворі та поранені птахи: Кури, що серйозно поранені або виявляють явні симптоми проблем із здоров'ям, такі, що мають складнощі в пересуванні, сильні асцити, сильні дефекти, та які ймовірно страждають, повинні отримати необхідний догляд або негайно відбраковуються. За необхідності, проводяться консультації з лікарем ветеринарної медицини.

Навчання: Держави-члени повинні гарантувати що доглядачі отримали достатнє навчання для виконання своїх завдань, та наявність відповідних навчальних курсів. Доглядачі курей

Дерматит подушечок лап

повинні пройти сертифікаційну атестацію по закінченню таких навчальних курсів або мати відповідний досвід що прирівнюється до таких курсів.

Додаток II до Директиви
Власник або доглядач що утримує більше ніж 33 кілограми живої ваги на квадратний метр повинен також виконати вимоги Додатку II. У ньому зазначено:

- **Якість повітря** - концентрація аміаку не повинна перевищувати 200 ppm, а концентрація вуглекислоти не перевищує 3000 ppm, при вимірюванні, проведеному на рівні голів птахів;

- **Температура** - коли зовнішня температура у тіні перевищує 30°C внутрішня температура не повинна перевищувати зовнішню більше як на 3°C.

- **Вологість** - середня відносна вологість, виміряна всередині споруди протягом 48 годин, не повинна перевищувати 70%, якщо зовнішня температура нижче 10 градусів.

Моніторинг та наступні дії після забою
Додаток III Директиви вимагає від лікарів ветеринарної медицини на бійнях, оцінювати результати обстеження після забою для визначення можливих ознак низького рівня добробуту, таких, як високий рівень контактних дерматитів, зараження паразитами та систематичні захворювання у господарстві або секції споруди господарства, з якого походять кури.

Директива вказує якщо рівень смертності чи результати посмертного огляду свідчать про низький рівень добробуту тварин, то офіційний ветеринар передає дані про це власнику або доглядачу за тваринами та компетентному органу. Власник або доглядач за тваринами та компетентний орган вживають відповідних заходів.

Добра практика
Деякі фермери покращують добробут забезпечуючи більше простору і природного денного світла. Збагачення середовища, таке як тюки соломи, сідала, об'єкти для клювання можуть покращити добробут стимулюючи птахів бути більш активними, це може сприяти покращенню стану кінцівок курей.

Забезпечення тюками соломи може спонукати птахів до активності що у свою чергу сприяє покращеню стану кінцівок.

Peter Stevenson
Compassion in World Farming